

Landsbyggsnytt

Örebro kommun

#1
2023

Räddningsfordon från Glanshammar till Ukraina

Ässkog blir naturreservat

Improvisationsteater i Axberg

Vem ansvarar för cykelvägarna?

Föreningen som berättar Garphyttans historia

Vad gör du egentligen på jobbet?

Det frågade många mig när jag under våren 2022 gick in som vikarierande strateg på landsbygdsenheten. Ett spännande uppdrag med landsbygdsutveckling i fokus, vars frågor tog mig från Kilsbergens skogar i väster, via bördiga åkermarker på slätten till Hjälmarens sjöliv i öster.

Det som slog mig mest var hur många engagerade människor det finns och vilken gemenskap föreningar och bygdegårdar skapar runt om på landsbygden. Innovativa och drivna personer som startar företag, butiker och evenemang. Människor som vill förbättra livsmiljön, inte bara för sig själva, utan även för andra boende i bygden. När jag som yngre bodde i Stockholm visste jag knappt ens hur grannarna såg ut som bodde i samma trappuppgång. Men på landsbygden har man koll, på gott och ont, man måste samarbeta på ett annat sätt.

Förutom att ha kontakt med externa organisationer, nätverk och medborgare på landsbygden har mitt arbete bestått i att bereda och föredra ärenden för den nu nedlagda Landsbygdsnämnden. Ett arbete som gjorde mig stolt och glad över att bo i ett land där vi har demokratiska processer. Processer som stundtals kan upplevas som seiga och långdragna, men det är så det måste vara i en demo-

krati för att det ska finnas transparens och möjlighet att påverka. Det var också härligt att se hur Landsbygdsnämnden drevs av sitt stora engagemang för landsbygdsfrågor och hittade ett bra samarbete över partigränserna.

Det är lätt att bara tänka livet på landsbygden som ett vackert vykort med glittrande skogsjöar eller böljande sädesfält. Men livet på landsbygden är också isiga och dåligt upplysta vägar under vinterhalvåret, bussturer som plötsligt läggs ner eller internetuppkopplingen som inte är tillräckligt bra för jobb och skolarbete hemifrån. I dessa oroliga och osäkra tider är den lokala livsmedelsproduktionen och försörjningsförmågan en viktig fråga framöver.

Landsbygden har stor potential att trygga framtiden i dessa frågor, men då måste de få rätt förutsättningar och stöd. Som kommun behöver Örebro ständigt vara medveten om landsbygdsperspektivet i alla frågor.

Min tid på landsbygdsenheten är nu slut och jag tackar för mig och den här tiden. ■

Irina Hallor
Örebro kommun

Foto: Privat

Bidrag för föreningar 2023

Landsbygdsnämndens bidrag kommer från och med 2023 att handläggas av enheten Stöd, utveckling och samverkan (tidigare Föreningsenheten) på Kultur- och fritidsförvaltningen.

De ideella föreningar och organisationer som vill söka bidrag kommer att få göra det via kommunens bidrags- och bokningssystem Interbook GO: orebro.ibgo.se.

För att kunna söka bidrag behöver föreningar och organisationer först vara registrerade i systemet. Sök efter "Föreningsregistret" på orebro.se

Välkomna att höra av er till oss med frågor och funderingar: foreningsenheten@orebro.se ■

Foto: Nattanon Kancharapatt/Pixabay

Landsbygdsnytt #1 2023

Ansvarig utgivare: Lena Norrström (förelärdledig), Mikael Ekman, 019-21 36 08
Distribution: orebro.se/landsbygdsutveckling

Nästa nummer kommer i juni 2023.

Har du synpunkter eller tips? Kontakta oss: landsbygdsnytt@orebro.se

Produktion: Clearberry AB – info@clearberry.se

Text och foto: Maria Eremo

Text, foto och form: Anders Jakobson

Landsbygdsnytt är en informationstidning som ges ut av Örebro kommun. Syftet är att vara en kanal för information från kommunen som berör landsbygderna i Örebro kommun. Tidningen är också ett sätt att informera om Örebro kommuns strategiska arbete med landsbygdsfrågor, upplysa om tillgängliga bidrag för landsbygdsutveckling och berätta positiva och inspirerande historier från vår landsbygd. Det är inte möjligt att annonsera i tidningen och vi skriver heller inte artiklar i syfte att göra reklam eller favorisera till exempel företag. Tidigare utgåvor av Landsbygdsnytt finns att läsa i pdf-format på orebro.se/landsbygdsutveckling

Cykelvägar i Örebro kommun – vem har ansvaret?

Vem ska du som boende på landsbygden vända dig till om du har frågor kring cykelvägar? Infrastrukturstrateg Maja Eriksson på Region Örebro län reder ut alla frågetecken.

Till att börja med behöver vi reda ut vem som ansvarar för vad. Enkelt kan man säga att kommunen ansvarar för de kommunala vägarna. Trafikverket för de statliga vägarna, som E18 och E20. Regionen har utvecklingsansvar på regionala statliga vägar, exempelvis väg 51 och väg 52. Där har regionen ansvar fram till länsgränsen, sedan tar nästa län över.

– Det en komplicerad process att hålla koll på vem som äger vilken väg. Det är helt förståeligt att det kan vara krångligt för invånarna, säger Maja.

Behovet av nya sträckor eller brister på befintliga identifieras av medborgare, kommunen eller regionen. Bristerna utreds och frågan vad som kan göras ställs.

– Det kallas för åtgärdsvalstudie, ÅVS. Dessa görs med kommunen, regionen och Trafikverket plus en konsult. Inblandade parter bildar en arbetsgrupp som tillsammans jobbar med studien.

En ÅVS utgår från en fyrstegsprincip där man tittar på i fall man ska tänka om, optimera/effektivisera, bygga om vissa sträckor eller bygga helt nytt.

Senast i raden cykelvägar på

kommunens landsbygd är den mellan Glanshammar och Örebro.

– I Glanshammar fanns exempelvis en väg, men ingen cykelväg. Det är inte trafiksäkert att hålla sig i vägrenen. Då identifierar man brister och behov på denna väg.

Relevanta personer bjuds sedan in till workshop, det kan vara skolor, PRO-föreningar, funktionsnedsatta – allt för att få fler infallsvinklar. En åtgärdslista upprättas och då kan det vara kommunen som ska göra vissa bitar, regionen och Trafikverket likaså.

– Gällande cykelvägen i Glanshammar var det vi på regionen som blev ansvariga. Det är beroende på vilken typ av åtgärd som ska göras.

När en ÅVS har genomförts prioriteras åtgärder in för genomförande i länsplanen och när pengar finns genomförs åtgärden.

– Det är enkelt förklarar. Det är Trafikverket som sitter på pengarna. Regionen har däremot ett ansvar att ta fram hur medlen ska fördelas.

Om jag som medborgare har en synpunkt kring cykelvägar, var vänder jag mig?

– Kontakta kommunen och/eller regionen för att ta reda på vem som ansvarar för vägen. Det gör du enklast vi e-post.

Maja Eriksson
Region Örebro län

Foto: Privat

Hur håller jag mig uppdaterad på regionens cykelplaner?

– På vår hemsida finns en cykelplan där hela processen är presenterad och vilka som är utredda och i kö för att åtgärdas. ■

E-postadresser:

Örebro kommuns servicecenter:

servicecenter@orebro.se

Region Örebro län:

regionen@regionorebrolan.se

Cykelplanen:

Från startsidan på regionorebrolan.se klickar du in dig på Regional utveckling och sedan Samhällsplanering och infrastruktur. Klicka sedan på ”Här hittar du dokument och planer för Regional utveckling”. Skrolla ner till Cykelplan.

Glanshammarsbor fixar ambulanser till Ukraina

Tack vare ett gäng med stora hjärtan i Glanshammar har fyra bilar ombyggda till ambulanser kunnat köras till kriget i Ukraina. Nu utmanar gänget andra på landsbygden att göra samma sak.

– Alla kan bidra med något! Vi har liksom haft med en åttaårig pojke som hjälpt till att slipa, säger Mattias, en av de som senaste tiden lagt många timmar av sin fritid på bilarna.

De är fyra-fem i järngänget, men är noga med att poängtera att fler än så har hjälpt till med vad de har haft möjlighet till.

– Det kan till exempel vara att skänka pannlampor, värmeljus och mobiladdare som vi fyller bilarna med när de körs ner. Men det har också varit att lagat mat till oss när vi arbetat sena kvällar och nätter.

När detta skrivs står bil nummer tre och fyra alldeles strax klara för att köras till Ukraina. Ungefär 100 arbetstimmar per bil har gått åt och varje bil kostar cirka 100 000 kronor att göra i ordning.

– Man förtränger lite hur mycket jobb det är. Men det här är en bra grej som förenar oss. Det är tack vare Patrik Hallméns engagemang i organisationen Swedish Rescuers som jag kom in i det här. Han är läkare och den som kör bilarna till Ukraina. Det som är speciellt är att Patrik och organisationen kör bilarna hela vägen fram till fronten där bilarna lämnas direkt till slutanvändarna. Många större ”avlönade” organisationer lämnar bilarna vid polska gränsen och där kan de bli stående, säger Mattias.

Mattias, P-O och Johnny är mekanikerna.

– Jag gör ju sånt jag gör på jobbet om dagarna, jag drar bland annat el i bilarna, säger Johnny.

I kriget skjuts det på räddningsfordon och därför målas bilarna gröna för att smälta in bland militärfordon.

– Allt det här har gett oss insikter och en känsla av att jag gärna vill hjälpa till, säger P-O.

– Det känns bra att kunna göra något som vi också vet når fram hela vägen, fyller Mattias i.

Gänget har fått en relation med människorna som kör bilarna i Ukraina och tacksamheten hos de ukrainska soldaterna är stor.

– Vi vet namnen på dem och vi får se bilarna på bild. Det gör det här värt varenda timme vi lägger ner. Det blir verkligt, säger Mattias.

Soldaterna har skickat med choklad till Sverige med uppmaningen att gänget ska ta varsin bit när de har gjort något bra.

– Men biten med solrosen får vi inte äta förrän de har skickat ut Ryssland ur Ukraina, säger Mattias.

Foto: Dnipropetrovsk regionala röds Facebooksida.

Tatiana Guba från Dnipropetrovsk regionfullmäktige och två militära sjukvårdare är tacksamma för bidraget från Glanshammar. "Det här är inte en vanlig ambulans. Den är skräddarsydd och anpassad efter våra behov. Innerlig tacksamhet till alla vänner från Sverige som bidragit till denna viktiga sak." skriver Tatiana på Facebook.

Allvaret i hela situationen är påtaglig och det är tydligt att kriget och alla människöden påverkar dem.

– Nu börjar det dessutom bli svårt att hitta bilar. De här två har Karl Sundkvist betalt ur egen ficka och det har gjort att vi kunnat fortsätta. I allt det mörka ser vi också det fina, säger Mattias.

– Det blir en kick när vi ser att det vi gör kommer till nytta, säger P-O.

Karl Sundkvist är lantbrukare i Glanshammar och kände att han ville hjälpa till.

– Det är jag, min mor och mina syskon som har gått in med pengarna. Vi ville göra det för att hjälpa till med det man kan. Jag har hjälpt till lite tidigare, men det är ju bra om folk engagerar sig. Om andra ser att jag gör detta kanske de kommer på att de också kan göra något. Vi måste hjälpa till, ukrainarna är i en jäkla sits. Alla borde hjälpas åt, säger Karl.

Har du gjort något liknande tidigare?

– Jag har varit dålig på att bidra tidigare, men det här har

engagerat mig mycket mer. Det blir så nära och ukrainarna är fantastiska och kämpar, jag vill hjälpa till med det jag kan. Bilarna har verkligen blivit ett stort engagemang i Glanshammar, det är kul. Nu kanske fler områden kan göra något liknande, säger Karl.

Det blir många tankeställare och nu tycker gruppen att det borde finnas fler på Örebros landsbygd som kan göra liknande insatser.

– Det går bra att hålla till i ett vanligt garage, med lite vilja går allt, säger Johnny.

– Vi vet att det finns många duktiga mekaniker i Närkes Kil och Ervalla. Nu är det deras tur, säger Mattias.

– Även på fel sida Hjälmaren finns det bra folk, fyller P-O skämtsamt i.

Trots den skojiga tonen är allvaret alltid närvarande.

– Det är panik och värre än någonsin i Ukraina. De hör av sig till oss om att de behöver fler fordon. Det här är ett orosmoln och jag förstår att folk inte orkar ta in verkligheten. Men det måste vi, avslutar Mattias. ■

Uppdatering

Sedan den här intervjun gjordes har gänget i Glanshammar, tack vare uppmärksamhet i media, fått tag på ytterligare två bilar att rusta. Vi på Landsbygdsnytt lyfter gärna fler liknande initiativ i kommande nummer!

Fakta

Organisationen Swedish Rescuers har sedan 2011 samlat in pengar till räddningsfordon. Dit kan den som vill swisha ett bidrag för att stötta att fler bilar kan göras om. Swish: 123 380 95 22.

Improvisationsteater besökte Axberg folkets hus

I februari besökte Byrån för scenkonst Axbergs folkets hus och bjöd på superlokal och helt improviserad musikalisk föreställning med "Bygden i mitt hjärta".

– Vi vet aldrig själva innan vad vi kommer att berätta eller sjunga om. Men vi har samlat på oss en massa material om platsen vi spelar på, berättar Sarah Broberg, skådespelare och initiativtagare.

Inför varje föreställning, oavsett var den spelas, läser gruppen på om platsen de ska till. Inför föreställningen i Axbergs folkets hus samtalade de med "Axbergsgubbarna" och "Axbergsgummorna".

– På andra platser kan vi till exempel prata med syföreningen. Vårt mål är sedan att kunna improvisera kring allt det vi har fått veta. Vi gör allt det här med en otrolig vilja att roa, det är ingen faktaföreställning. Mer som klassisk teatersport där det blir improvisatoriskt tokigt.

Publiken får på plats under föreställningen ge mer information och allt avslutas med en egen Melodifestival där bygdens sång ska koras.

– Alla i gruppen har jobbat en hel del med improvisationsteater, bland annat på Teater Martin Mutter. Nu har vi satt ihop den här föreställningen som riktar sig mot små platser, just för att sätta den platsen i centrum. Allt annat är perifert.

Sarah Broberg är frilansande skådespelare och det var under pandemin som idén om att starta en kulturförening kom till henne.

– Byrån för scenkonst har alltså funnits ett par år, men vi har smugit i gång. Vi gör egna produktioner, arrangerar andras och finns som stöd. Vi vill vara en aktör som ser till att mer scenkonst produceras i vårt område.

Nu är förhoppningen att sälja "Bygden i mitt hjärta" till fler platser runt om i Mellansverige.

– Det som är så speciellt med den här föreställningen utöver att den förankras ordentligt innan, är att vi är på riktigt är beroende av människorna som kommer och tittar på oss. Improvisation är väldigt kommunikativt och dessutom en rolig scenkonst.

Inför föreställningen i Axbergs folkets hus beskrev Sarah känslan så här:

– Det är alltid lite läskigt, vi vet ju på riktigt inte vad som kommer att hända. Men jag hoppas att publiken får flabba lite, att det blir tokigt och kul och att de fått känna en häftig gemensam upplevelse i rummet.

Axbergs folkets hus var fullsatt denna kväll och enligt arrangören Helena Hedlund var föreställningen mycket uppskattad.

– Det var flera som inte hade sett improvisationsteater tidigare och blev överraskade av hur roligt det var, säger Helena.

Och hur tyckte skådespelaren Sarah att det gick?

– Det var väldigt mycket folk, superkul, och kändes väldigt uppskattat och vi fick fin respons efteråt. Vi hoppas självklart på många fler spelningar framöver, säger Sarah. ■

Övriga i ensemblen är:

Jonas Hedlund, Åsa Gustafsson, David Levi, Albin Meeuwisse, Pascal Crépault Wibe.

Ässkog blir naturreservat

I snart 40 år har Anton och Kristina Christiansen bott på Ässkogs gård, en av Örebro äldsta gårdar. Att området nu har blivit naturreservat är de positiva till.

För en tid sedan beslutade Kommunfullmäktige att området kring Ässkogs gård i sydöstra delen av Örebro ska bli naturreservat. Det befintliga naturreservatet Markaskogen utvidgas med 134 hektar och gör reservatet dubbelt så stort. De som har besökt området tidigare har säkert koll på Ässkogs gård som under många år varit utarrenderad, de senaste 40 åren till Anton och Kristina Christiansen.

– Vi har bott här sedan augusti 1983. När vi började arrendera gården var det igenvuxet och övergivet, inte omskött alls. Men vi flyttade in med tre barn och sedan kom två till som är födda här, säger Anton.

Han älskade platsen från allra första början.

– Första gången jag var och tittade på gården tog jag bilen och jag såg inte ens gården förrän jag hade passerat och vände mig om, så igenvuxet var det. Men känslan var direkt: ”Välkommen hem Anton!”.

Sedan dess har familjen Christiansen varit de som har tagit hand om gården och sett det som sin livsuppgift med

de begränsningar som finns när man arrenderar.

– 1994 fick vi Örebro kommuns Miljövårdspris för våra insatser. Då hade vi tagit emot många grupper och bland annat röjt, sått och satt potatis tillsammans, säger Kristina.

Att området nu är naturreservat blir inte så stor skillnad för Anton och Kristina som är de som bor kvar efter att barnen flyttat ut.

– Vi får bo kvar och vi gör det vi orkar göra. Vi har lagt ner så oerhört mycket tid och energi och vår själ för att få det som vi nu har det. Vi känner oss stolta över allt vi har gjort under åren och det har hunnit bli många fina kommentarer från människor som passerar, säger Anton.

Ässkog är ett populärt besöksmål med ett rikt växt- och djurliv. Området som ingår i reservatutvidgningen består till stor del av ett öppet odlingslandskap med åkrar, ängar och betesmarker, omgiven av äldre skog.

– Vi hade egna djur här under många år. Först mjölkdjur i 15 år, sedan betesdjur. Hade inte vi haft

djurhållning hade landskapet aldrig varit så här öppet som det är nu. Nu hjälper vi i stället till med kommunens betesdjur, säger Kristina.

– Vi kollar staketet, ger dem vatten och lite så. På en sådan här gård ska det ju vara djur, fyller Anton i.

Visst hade det varit en dröm att efter alla år få köpa gården och låta barnen ta över så småningom.

– Det är sådant man drömmer om medan man sliter. Men nu är det som det är och det känns ändå bra, säger Anton. ■

Fakta

Ässkogs gård är en av Örebro äldsta gårdar och har funnits sedan början av 1500-talet. Gården skänktes av Johannes Rudbeckius till kyrkan med målet att avkastningen från jord- och skogsbruk skulle gå till pedagogisk verksamhet. År 2011 köpte Örebro kommun fastigheten.

Det finns en bokningsbar raststuga vackert belägen intill ängsmarker. Under våren 2023 färdigställs en längre promenadslänga runt Ässkog.

Föreningen Garphyttans Industrimuseum vill gärna bli fler

En studiecirkel i slutet av 1980-talet resulterade 1992 i bildandet av en förening som år 2023 fortsätter att berätta historien genom Garphyttans Industrimuseum.

Kate Björnberg, Lars Rytberg, Vanja Lundvall, Göran Törnqvist, Egon Lundvall, ordförande, Anders Törnqvist, Henrik Ljung.

Varje tisdag förmiddag träffas föreningens medlemmar och både fikar och jobbar tillsammans.

– I dag var det riktigt blåsigt ute och då satt det extra gott att komma in i värmen och dricka kaffe, säger Henrik Ljung, kassör.

På söndagarna mellan klockan 14-16 är det öppet för allmänheten att besöka det 1300 kvadratmeterstora museet som håller till i Suzuki Garphyttans gamla industrilokaler.

Det är ett riktigt gäng eldsjälur som älskar att forska om vad som har hänt på bygden förr om åren och sedan föra kunskapen vidare för alla intresserade.

– De flesta av oss har jobbat på bruket och är i dag pensionärer, men inte alla, säger Egon Lundvall, ordförande.

En av de som inte har ett förflutet på bruket är Lars Rytberg och det är nästan som att han fortfarande ses som nyinflyttad.

– Jag flyttade hit 1991, säger Lars finurligt.

– Även om jag inte arbetat här har jag ett stort intresse för det gamla, fortsätter han.

Bruket som varit centralt för hela

området har en lång historia att berätta och det är möjligt tack vare alla de som under åren hjälpt till att bygga upp museet.

– Henriks pappa har tagit de flesta bilderna från 50-70-talet. Det är en bildskatt från hela byn och han har gett oss mycket att göra, säger Kate Björnberg.

Men det är inte bara i industrilokalerna föreningens engagemang syns. Bland annat har de renoverat den två kilometer långa Kulturstigen som startar vid entrédörren och sedan lotsar den som vill veta mer om viktiga platser i anslutning till bruket.

– I sommar ska vi ställa ut möbler så att man kan sitta där med sin medhavda fika, säger Egon.

Det finns många ljusa planer framåt

där både Tysslingedagen senare i vår och julmarknad står på agendan.

– Vi har pratat lite om en höstmarknad också, men vi får se vad det blir, säger Lars.

Vad föreningen verkligen vet är att de vill fortsätta att visa samhället viktiga platser och händelser som format Garphyttan till den plats det är i dag.

– Det är viktigt att visa de yngre hur det har varit, säger Kate.

– Det är alltid intressant med gammal historia, så att den inte glöms bort, fyller Lars i.

Tack vare ekonomiskt bidrag från Landsbygdsnämnden har man, utöver renoveringen av Kulturstigen, även kunnat digitalisera en stor mängd filmat material från vhs till dvd. Nu fortsätter arbetet med att dokumentera vilka som har bott på gårdarna som en gång i tiden tillhörde bruket.

– Vi för vidare att Garphyttan har betytt mycket för många av oss som har jobbat och bott här, säger Egon.

– Att kartlägga husen är en del av vår sociala historia och att vara engagerad i föreningen blir ett socialt sammanhang också. Det är inte lätt att få in nya medlemmar, men vi ser gärna att vi blir fler, avslutar Lars. ■

Landsbygdsdelegationen är i gång för landsbygdens frågor

Foto: Wesley Tingey/Unsplash

Den nya landsbygdsdelegationen har alldeles nyligen haft sitt första styrelsemöte och ordförande Bo Åkerling (C) ser ljusst på framtiden.

– Vi vet vilka grundpunkter vi ska jobba med, men sedan måste vi forma detta tillsammans. Det kan ta lite tid innan vi kommer i gång ordentligt, men det ska inte behöva ta allt för lång tid med tanke på erfarenheten vi har med oss sedan nämnden, säger Bo.

Landsbygdsdelegation består av 13 ledamöter och alla partier är representerade. Några av namnen känner vi igen sedan tiden med Landsbygdsnämnden och några är nya i sammanhanget.

Skillnaden mot nämnden är att delegationen arbetar beredande.

– Nu jobbar vi under Kommunstyrelsen. Det betyder att alla förslag vi kommer med ska gå genom och ut från dem. Det är på deras initiativ vi jobbar. När landsbygdsfrågor inkommer till Kommunstyrelsen ska frågorna vidare till oss så att vi kan komma med synpunkter och förslag.

Det kommer också bli någon form av omvärldsbevakning, dels för att ha koll på vad som händer i övriga delar landet,

dels för att kunna ta efter positiva inslag.

– Det är en viktig bit för oss, att ha koll och föra in goda exempel hit till vårt område.

Ett fortsatt nära arbete med kommunens näringslivsavdelning med näringslivsdirektör Göran Dahlén i

spetsen och med Mikael Ekman och Lena Norrström på landsbygdsenheten blir det också.

– Det känns bra att ha den fortsatta uppbackningen. Vi kommer bra överens, det är lugnt och tryggt. Vi är vana vid varandra och det känns jättebra.

Det är en spännande tid som väntar där allt inte riktigt landat ännu.

– Men vi vet att vi ska fortsätta jobba med landsbygdsstrategier. Dessutom tillkommer krisberedskap och lokal livsmedelsberedskap, det blir något nytt. Näringslivsutveckling på landsbygden finns det också mycket att jobba med. Och boendefrågor. Vi får lägga upp en plan tillsammans, säger Bo. ■

Bo Åkerling
Landsbyggsdelegationen

Foto: Angelica Liljenroth

Vi sitter i landsbyggsdelegationen:

Bo Åkerling, ordförande (C)
 Frederick Axewill (S)
 Karin Margareta Nilsson (S)
 Björn Ramstedt (S)
 Carina Börjesson (M)
 Christina Bremer (M)
 Ann-Kristin Sundqvist (C)
 Marianne Björk (KD)
 Bjarne Bäckström (SD)
 Birgitta Lertséus (L)
 Christina Hermansson Placon (V)
 Anna Lundberg (ÖrP)
 Niklas Lange (MP)

Utveckling av Ånnaboda och Kilsbergen

Örebro kommun har tagit fram ett utvecklingsförslag för Ånnaboda och en viljeinriktning för friluftslivet och besöksnäringen i Kilsbergen. Gustav Axberg, projektledare på Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen berättar mer.

Vi börjar med Ånnaboda:

– Anledningen till utvecklingsförslaget är att vi har sett ett behov av en bättre struktur i Ånnaboda. Området har upplevts rörigt för besökarna utifrån vart man ska ta vägen beroende på vilken aktivitet man vill göra, berättar Gustav.

Efter en grundlig analys av nuläget, det vill säga det befintliga utbudet av funktioner och aktiviteter, de tre områdena stadionområdet, strandzonen och skogshöjden samt skyltning och information, har man landat i ett konkret förslag för utvecklingen.

– I grova drag handlar det om att skapa ett centrumområde med parkering och information som tydliggör hur man enklast tar sig till de olika aktiviteterna, spåren och lederna. Vi föreslår även ett par entréplatser kopplade till aktiviteterna och till centrumområdet.

I förslaget ingår även platsgestaltningar med allt från parkering och sittplatser till aktivitets-slinga och tränings-trappa.

– Nästa steg är att vi behöver ett politiskt beslut för att komma vidare. Det tas formellt i oktober och vid ett positivt utfall kommer förslagens åtgärder att göras under 2024.

Parallellt pågår ett arbete kring friluftslivet och besöksnäringen i Kilsbergen. Kilsbergen ligger i Örebro län men delas av Örebro kommun, Degerfors kommun, Karlskoga kommun, Lekebergs kommun och Nora kommun. Representanter från dessa samt Region Örebro län, Länsstyrelsen i Örebro län, Örebrokompaniet och Försvarsmakten, Saab Bofors Test center och Sveaskog som är stora markägare har gemensamt tagit fram en viljeinriktning för utvecklingen av Kilsbergen inom friluftsliv och besöksnäring.

– Det handlar om en gemensam inriktning för hur vi ska tänka och arbeta liknande kring friluftsliv och besöksnäring. Det blir en grund att

Gustav Axberg,
projektledare

Foto: Privat

stå på som vi kan dra nytta av vid till exempel avtalstecknande.

Hur har arbetet gått till?

– Vi har haft workshop under hösten 2022 och gjort en nulägesanalys – vilka strukturer finns, hur arbetar vi – och sedan tagit fram en målbild om vart vi vill komma och slutligen identifierat vad som behöver göras. Jag tycker att vi tänker ganska lika inom kommunerna, men vi arbetar på olika sätt. Friluftsliv är olika prioriterat. Men en viktig del är att vi börjar prata med varandra och utveckla

dialogformer, speciellt mellan de offentliga aktörerna och markägarna.

För Örebro kommuns del kommer en remiss att tas upp av Kommunstyrelsen under våren.

– Därefter kommer vi att ta in synpunkter från civilsamhället och näringslivet och göra de förändringar som behövs och så fastställer Kommunstyrelsen sitt beslut i höst. ■

Beredskap för vattenförsörjningen

I Örebro kommun har ungefär 90 procent av invånarna kommunalt vatten och avlopp (VA), övriga tio procent har enskild vatten- och avloppsförsörjning.

Inne i Örebro stad finns vårt stora vattenverk där det kommunala dricksvattnet, som sedan går ut i ledningsnätet, produceras. Utöver det stora vattenverket inne i Örebro finns några mindre vattenverk där vi producerar dricksvatten för delar av landsbygden. Dricksvatten används till mat och dryck, disk, tvätt, dusch och toalett. Det använda vattnet som sedan spolas ut kallas spillvatten och renas i våra avloppsreningsverk.

Inne i Örebro stad ligger även vårt stora avloppsreningsverk, där avloppsvattnet renas innan det släpps ut i Svartån och rinner vidare ut i Hjälmarén. Vi har också ett fåtal mindre reningsverk på landsbygden.

Utöver verken finns flera tryckstegringsstationer och pumpstationer runt om i hela kommunen. De bidrar till att vattnet kommer fram som det ska i ledningsnätet. För att nå ut med dricksvattnet samt samla in spillvattnet till avloppsreningsverket finns 206 mil kommunala vatten- och avloppsledningar.

Vi har personal i tjänst dygnet runt, året om, för att hålla i gång våra verk och andra VA-anläggningar. Vi har till exempel drifttekniker som roterar mellan kommunens olika avloppsreningsverk samt även sköter tillsynen av pumpstationerna. Det ger så väl omväxling som ett brett och stort kunnande. Personal som håller koll på dricksvattenproduktionen och distributionen på både det stora och de mindre vattenverken samt våra tryckstegringsstationer, finns också på plats hela tiden.

På enheten Ledningsnät finns personal som har jour på kvällar, nätter och röda dagar. Beroende på yrkesgrupp har de beredskap var sjunde till var nionde vecka. Beredskapsgänget lagar i första hand vattenläckor. Stora delar av året förekommer även andra arbetsuppgifter som att reglera vattennivån i Svartån, ta hand om nedkörda skyltar, ta bort grenar från vägar och så vidare, på uppdrag av kollegorna på kommunala verksamheten Park och gata. Vid beredskap

blir det mycket problemlösning och underhållsarbete, inget pass är det andra likt.

Oavsett om det är dags för dans runt midsommarstången, nyårsfirande eller vinande storm ute, har vi personal på plats för att se till att du har en trygg vattenförsörjning och får gott och friskt dricksvatten i kranen. Varje dag. ■

Linda Widberg,
drifttekniker på
Reningsverket.

Jubileum för Tysslingedagen

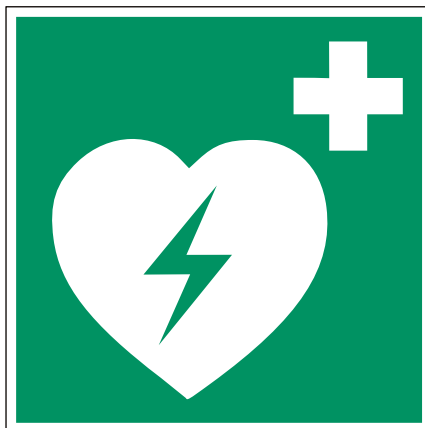
Den 18 maj klockan 10-17 är det dags för Tysslingedagen, som alltid på Kristi himmelfärdsdag. I år är det 30-årsjubileum för denna uppskattade och populära händelse. Dagen sammanfaller också med Vintrosaloppet.

Som vanligt är det Tysslinge företagare som arrangerar Tysslingedagen och sista dag för att anmäla sig som utställare är den 27 mars. ■

Två hjärtstartare i Stora Mellösa

Tack vare en lyckad julmarknad lyckades fem kvinnor i Åsbyviken utanför Stora Mellösa samla ihop 40 000 kronor till två hjärtstartare som nu finns uppsatta i Åsbyviken.

Karin Gustavsson gick en hjärt- och lungräddningsutbildning på USÖ och började fundera på vad man gör när någon får hjärtstopp och det är åtta kilometer till närmaste hjärtstartare. Tillsammans med Marianne Winberg, Åsa Norén, Claudia von Gebauer och Lena Pettersson Werderitsch startade hon en projektgrupp som ligger bakom insamlingen. Den gjordes i samarbete med Hjärt-Lunghjälpsfondens projekt "Hjärtsäkrat Grannskap" som bidrar med 11 000 kronor till hjärt-

startare för varje insamlade 20 000 kronor. Det innebär att projektet kunde investera i två hjärtstartare.

Hjärtstartarna är registrerade och uppsatta. En av dem är placerad på en husvägg vid nedfarten till Åsbyvikens brygga och mittemot gården Sparvåsen hittar man den andra. ■

Nu finns Närtrafik under helgerna

Närtrafik infördes i början av 2022 i hela Örebro län. Det innebär att den som har längre än en kilometer till närmaste busshållplats kan resa till specifika hållplatser på beställning. I mars i år infördes Närtrafik även under helgerna.

– Vår förhoppning är att många barn och unga kommer att resa med Länstrafiken under helgerna när de ska åka till olika aktiviteter eller till kompisar. Kanske kan det i ett längre perspektiv leda till positiva upplevelser av att resa kollektivt så att de som i dag är unga låter bli att ta bilen när de blir vuxna, säger Magnus Lagergren (KD), vice ordförande i kollektivtrafiknämnden, i ett pressmeddelande från Region Örebro län. ■

Prenumerera på Landsbygdsnytt

Under 2023 kommer Landsbygdsnytt endast som digital tidning i PDF-format. För att inte missa när ett nytt nummer kommer kan du anmäla dig för att få ett e-postmeddelande när det finns tillgängligt.

Det gör du på orebro.se/landsbygdsutveckling där du även hittar alla tidigare nummer av Landsbygdsnytt digitalt. ■